

“ЖІНОЧА ЛІТЕРАТУРА” ЯК ОБ’ЄКТ ФЕМІНІСТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ КРИТИКИ

У статті мова йде про поняття “жіночої літератури” та його місце у феміністичній літературній критиці.

Ключові слова: жіноча література, фемінізм, феміністична літературна критика, жінка-письменник, жіноча увага, жіноче авторство, жіноча літературна традиція.

Друга половина минулого століття позначена інтенсифікацією діалогу між різними гуманітарними науками і сферами знання, що привело до появи міждисциплінарних підходів, аналітичних стратегій та методологій. Одним із таких явищ, що виникає на перехресті різних сфер інтелектуальної та духовної активності соціуму, виступає фемінізм.

Застосування феміністично орієнтованих підходів до аналізу літературно-мистецьких явищ спричинює формування феміністичної літературної критики. Об’єкти її наукової уваги тією чи іншою мірою пов’язані із жіночою статтю.

Мета статті – окресливши коло дослідницьких інтересів літературного фемінізму, продемонструвати, яке місце посідає в ньому феномен “жіночої літератури”. Завдання, на реалізацію яких спрямована дослідницька увага, передбачають розгляд і зіставлення різних точок зору науковців на явище “жіночої літератури”, з’ясування його кореляції з фемінізмом як суспільним явищем, а також спробу дати дефініцію цього поняття. Предметом наукового інтересу є феміністична літературна критика, об’єктом – феномен “жіночої літератури”.

Як зазначає Г. Брандт, “фемінізм, як прагнення жінки визволитись від опіки чоловіка та змусити його зважати на її особисті якості, існував завжди” [1, с. 11]. Із цим важко не погодитись, адже відлуння феміністичних умонастроїв можна знайти в працях Платона та Арістотеля, Декарта й Лейбніца, Канта та інших філософів, письменників і науковців.

Традиційно історію феміністичного ідеологічного руху поділяють на три періоди [6]:

- фемінізм “першої хвилі”, XIX ст. – 20-ті рр. XX ст.;
- фемінізм “другої хвилі”, або неофемінізм, 60-ті рр. XX ст.;
- фемінізм “третьої хвилі”, 90-ті рр. XX ст.

Початок феміністичного руху (“перша хвиля”) пов’язаний із діяльністю суффражисток, які увійшли в історію завдяки вимозі надання однакових виборчих прав представникам різних статей. Активістки також боролися за право на вищу освіту, рівні із чоловіками можливості при влаштуванні на роботу та збільшення можливостей для заміжніх жінок (право на власне майно, розлучення). Завдяки діяльності суффражисток усе більша кількість жінок починає вголос вислов-

лювати своє незадоволення існуючим станом речей. Проблема статевої нерівності стає однією з найбільш обговорюваних суспільством [6].

Другий етап феміністичного руху стартував у 60-ті рр. XX ст. і мав більш агресивний характер висловлюваних ідей [6]. На відміну від суффражисток, нова генерація феміністок виступала з різкою критикою патріархального устрою загалом і намагалася таким чином викоринити існуючу дискримінацію. Важливим фактом є те, що феміністична літературна критика виникає саме в лоні бурхливої “другої хвилі” феміністичного суспільного руху.

Основними теоретичними маніфестами фемінізму 60-х рр. XX ст. можна вважати праці Дж. Грір, Б. Фрідан, К. Міллет, С. Файєрстоун та ін. Дж. Грір у книзі “Жінка-євнух” (1970) закликає жіноцтво до революції, до агресивної боротьби проти існуючого патріархального пригнічення [12]. Слід зазначити, що, незважаючи на таку велику кількість праць, присвячених місцю жінки в суспільстві, майже жодна не спирається на літературні твори, написані жінками-письменницями.

Так, на думку Б. Фрідан, авторки книги “Таємниця жіночності” (1963), рівноправ’я жінки із чоловіком насправді не має жодних результатів. У своїй праці вона описує пригнічення, яке відчуває жінка в межах соціальних ролей, що їй приписує патріархальне суспільство. Дослідниця закликає жінок до самореалізації поза сім’єю, адже тільки таким чином можна змінити ставлення до себе [7].

Інша дослідниця, К. Міллетт (“Сексуальна політика” (1969), стверджує, що відносини між чоловіком та жінкою мають політичний характер. Сексуальна політика, на її думку, – це “структурно-владні взаємини, такий устрій, коли одна група людей [жінки] перебуває під контролем іншої [чоловіки]” [4, с. 49]. Ця політика здійснюється на ідеологічному, біологічному, соціологічному, класовому, економічному, освітньому, антропологічному та психологічному рівнях, пригнічуючи становище жінки в усіх сферах людської діяльності.

С. Файєрстоун у “Діалектиці статі” (1970) пише, що підпорядковане становище жінки є результатом “біологічної нерівності”. Оскільки жінка народжує дітей, вона є залежною від чоловіка в питаннях захисту та матеріального забезпечення. Наголошуючи на необхідності боротьби з подібними відносинами, дослідниця

пропагує штучне запліднення, засоби контрацепції та легалізацію абортів [10].

Крім доволі різкої критики існуючого патріархального суспільства, іншою характерною ознакою цього періоду розвитку феміністичного руху є його розгалуження на велику кількість течій, що, у свою чергу, призводить до теоретичної розрізненості на теренах феміністичної літературної критики. Так, зокрема, “чорні” феміністки активно намагаються змістити акцент з англо-американських письменниць на письменниць третього світу, марксистські феміністки вважають, що в тексті треба, перш за все, аналізувати проблему кореляції класу та статі, бо саме вона є найголовнішим чинником створення літературного твору, а послідовниці З. Фрейда та Ж. Лакана прагнуть приділяти основну увагу ставленню жінок до мови та проявам цього ставлення в літературному тексті [8, с. 681].

Саме ці дві тенденції призводять до того, що у 60-ті рр. XX ст. значною мірою поживається цікавість як теоретиків феміністичної літературної критики, так і читацького загалу до літератури, написаної жінками. Починають видаватися твори таких нині відомих письменниць, як Доріс Лессінг (*The Golden Notebook*, 1962), Айріс Мердок (*An Unofficial Rose*, 1962), Мюріел Спарк (*The Girls of Slender Means*, 1963), Анжела Картер (*The Magic Toyshop*, 1967), Сильвія Плат (*The Bell Jar*, 1963), Маргарет Дреббл (*A Summer Bird Cage*, 1963).

У зв'язку з появою великої кількості жінок, що воліли опублікувати свої твори у Великій Британії та Америці у 70-ті рр. XX ст., виникають феміністичні видавництва, основною метою яких було видання жіночої літератури. До найвідоміших можна віднести *Virago* (1973), *The Women's Press* (1978), *Pandora* (1983) та *The Feminist Press* (1970) [9, с. 124].

Подальший розвиток такої зацікавленості літературою, написаною жінками, призвів до певного зміщення акцентів у феміністичній літературній критиці. Фокус уваги перемістився з пошуку проявів у текстах патріархального пригнічення жіноцтва на питання про жінку як автора літературного твору. Цікавою в цьому контексті видається думка Кори Каплан, яка вважає, що відносини між розвитком феміністичної літературної критики, фемінізму як соціального явища та “жіночою літературою” мають форму трикутника. Нове захоплення творами, написаними жінками, вона називає не інакше, як “ренесансом жіночої літератури” [9, с. 124].

Першою дослідницею, яка висловила думку, що жінок-письменниць необхідно розглядати як окрему літературну групу, вважають Патрицію Мейерс Спекс. У своїй книзі “Жіноча уява” (*The Female Imagination*, 1975) дослідниця розмірковує: “Що має робити жінка, намагаючись писати про жінок? Вона може наслідувати чоловіків, але все ж таки вона має писати як жінка” [цит. за 9, с. 120]. Розвиваючи це твердження,

П.М. Спекс прагне зрозуміти, що означає “писати, як жінка”, і намагається знайти критерій для об'єднання жінок-письменниць у спільність. Авторка книги доходить висновку, що жінок-письменниць об'єднує між собою “жіноча уява”, яка виявляється в літературі повсякчас, незважаючи на змінність соціальних умов, які неодмінно впливають на спроможність жінок писати [9, с. 125–126].

Поняття “уява” дослідниця вживає в прямому значенні – “відтворення в психіці людини предметів та явищ, які вона сприймала коли-небудь раніше, а також створення нових образів предметів та явищ, котрих раніше вона ніколи не сприймала” [2, с. 406]. Таким чином, можна зробити висновок, що П.М. Спекс вважає, що ці психологічні процеси в жінок та чоловіків різняться, і під “жіночою уявою” варто розуміти притаманне саме жіночій психіці інтерпретування дійсності.

Майже одразу за книгою П.М. Спекс виходить друком дослідження Е. Моерс під назвою “Письменниці” (*Literary Women*, 1976). Авторка книги проголошує величезну цінність літературних творів, написаних жінками: “Література єдина інтелектуальна галузь, до якої жінки, за великий проміжок часу, зробили незамінний внесок” [14, с. xi]. Саме тому “жіночу літературу” дослідниця визначає як швидкоплинний струмок, що тече окремо від основного струменя “чоловічої літератури” [14, с. 63].

Чинником відмінності “жіночої” літератури від “чоловічої”, на її думку, виступає відмінність у процесі формування жіночого та чоловічого авторства. Дослідниця вважає, що чоловіче авторство формувалося в публічному просторі університетів, тоді як жіноче було обмежене простором сім'ї та інтимного читання, адже жінки не мали права на вищу освіту. Жінки при читанні віддавали перевагу книжкам жіночого авторства, адже в цих творах вони вбачили відображення свого власного життя, своїх почуттів, чого вони не могли знайти у творах, написаних чоловіками [3, с. 200–201].

Таким чином, можна стверджувати, що Е. Моерс під “жіночим авторством” розуміє сукупність рис, притаманних виключно літературі, написаній жінками, які є результатом довготривалого розвитку в умовах впливу одних жінок-письменниць (та їх творів) на інших.

Дослідницею, що зробила найбільший внесок у розробку поняття “жіноча література”, по праву можна вважати американського теоретика фемінізму Е. Шовалтер. До її найвідоміших праць належать: “Їх власна література” (*A Literature of their own*, 1977), “До феміністичної поетики” (*Toward a Feminist Poetics*, 1979), “Літературна критика у пущі” (*Feminist Criticism in the Wilderness*, 1981) тощо.

Дослідники, що передували Е. Шовалтер у вивченні творчості жінок-письменниць, були схильні вважати, що останні пишуть специфіч-

ним жіночим стилем. Е. Шовалтер відкидає подібні твердження, говорячи про те, що жінки-письменниці мають радше спільну історію, ніж стиль написання [5, с. 77]. Відповідно до цього, дослідниця вважає, що “жіноча літературна традиція” постає з особливостей зв'язку між письменницею та суспільством. Таким чином, вона звертає увагу, що саме суспільство, а не біологічні особливості формує інше літературне сприйняття світу [5, с. 80].

Доречно зазначити, що Е. Шовалтер критикувала своїх попередниць за визначання “жіночої літератури” як процесу. Вона говорить, що “кожне нове покоління письменниць залишалося у певному сенсі без історії, воно повинно було заново відкривати для себе минуле, знову і знову формулювати розуміння, особливості саморозуміння жінок. При такому постійному переривчастому процесі... видається неможливим говорити про якийсь “рух” [15, с. 11–12].

Розвиваючи далі цю думку, Е. Шовалтер стверджує, що “жіноча літературна традиція” є, по суті, літературною субкультурою, і виділяє три етапи розвитку цього феномену:

1. Імітація основних форм традиції, що домінує, тобто чоловічої літератури. Щодо до літератури, написаної жінками, Е. Шовалтер пропонує термін “жіночна” і визначає такі хронологічні межі цього феномену: 1840-ві (час появи чоловічих псевдонімів для жінок-письменниць) – 1880 (рік смерті Дж. Еліота).

2. Протест проти традиції, що домінує, відстоювання прав та цінностей меншості, включаючи боротьбу за незалежність. Цей етап розвитку “жіночої літературної традиції”, що охоплює 1880–1920-ті рр., Е. Шовалтер називає “феміністським”.

3. Саморозкриття – звільнення від необхідності опору, пошук власної індивідуальності. За цим етапом дослідниця закріплює назви “жіночий”, “фемінний” або “фемальний”, визначаючи для нього такі хронологічні межі: 1920-ті – до нашого часу, із виокремленням нової стадії розвитку у 1960-х рр. (час виникнення жіночого руху) [15, с. 13].

Як бачимо, поняття “жіноча літературна традиція” та “жіноча література” для дослідниці є майже синонімічними. “Жіноча літературна традиція” – це субкультура, розвиток якої (“жіночий” та “феміністський” етапи) привів до появи такого зрілого та цілісного феномену, як “жіноча література” (“жіночий” етап). Отже, “жіноча література” є закономірним результатом розвитку “жіночої літературної традиції” (“...зріла жіноча література припиняє бути частиною субкультури і може почати брати цілісну участь в основному літературному процесі” [16, с. 400]).

Говорячи про дослідження “жіночої літератури”, Е. Шовалтер стверджує, що її не можна аналізувати з погляду звичайної феміністичної критики, бо вона є андроцентричною (базується на теоретичних працях чоловіків і націлена

на аналіз текстів, створених чоловіками) [8, с. 680–684]. Відповідно до цього, вона пропонує виділяти два види феміністичної критики. Першим є ідеологічний, що “цікавиться феміністами і пропонує феміністичні способи читання текстів, які розглядають образи й стереотипи жінок у літературі, неправильне уявлення про жінок у критиці та жінку-як-знак у семіотичній системі” [8, с. 682].

До другого виду Е. Шовалтер відносить гінокритику – “вивчення жінок як письменниць, і його суб'єктами є історія, стилі, теми, жанри і структури жіночого писання: психодинаміка жіночої творчості, траєкторія індивідуальної або колективної жіночої кар'єри, еволюція і закони жіночої літературної традиції” [8, с. 685]. Дослідниця наголошує: “Гінокритика починається тоді, коли ми звільняємо себе від абсолютів чоловічої історії літератури, припиняємо намагатися втиснути жінку між рядків чоловічої традиції та фокусуємося на знову відкритому світі жіночої культури” [16, с. 413].

Вводячи поняття “гінокритика” як розділу феміністичної критики, Е. Шовалтер наголошує на важливості вивчення жінок-письменниць і як окремої літературної групи зокрема. Цим самим дослідниця має на увазі як теоретичне вивчення письменниць науковцями, так і університетські курси, присвячені творчості жінок-письменниць.

Дослідниця вважає неправильним, що довгий час саме слово “жіночий” щодо літератури вживали в негативному значенні [17, с. 859]. Як зазначає дослідниця, один з її колег, Н. Міллер, сказав, що “всі твори жінок письменниць: химерні, лесбійські або озлоблені” [17, с. 859–860]. Звісно, дослідниця не погоджується з подібною характеристикою жіночої творчості й наголошує на тому, що навіть консервативний курс з історії літератури має включати в себе розгляд жінок-письменниць, жіночих образів у літературних творах та відношення літератури до фемінізму [17, с. 859].

Критикуючи таке ставлення до “жіночої літератури” у сфері навчання, дослідниця виступає за збільшення кількості курсів, присвячених виключно жіночій літературі, наводячи приклади курсів, які вона викладає: “The Educated Women in Literature”, “Sexual Themes in American Novels of the 1960's” тощо [17].

Таким чином, можна зробити висновок, що підхід Е. Шовалтер до поняття “жіноча література” є надзвичайно різнобічним. З одного боку, дослідниця пропонує дефініцію “жіночої літератури”, з іншого – вибудовує окрему теоретичну дисципліну для аналізу “жіночої літератури” – “гінокритику”, а також вважає цю картину неповною без доцільного вивчення “жіночої літератури” у вищих навчальних закладах.

Крім очевидного вагомого внеску до феміністичної літературної критики, наукові праці Е. Шовалтер також дали потужний поштовх як

для інших галузей літературознавства, так і для інших наук. Саме цій дослідниці феміністична літературна критика завдячує новим відкриттям забутих жінок-письменниць XIX ст. Завдяки книзі дослідниці "Їх власна література" пожвавився інтерес громадськості до книг, написаних жінками. Дослідження Е. Шовалтер спродукували появу нових університетських курсів, присвячених вивченню творчості жінок-письменниць, збільшилася доступність жіночих творів, як у друкованому вигляді, так і в електронному на багатьох сайтах мережі Інтернет.

С. Гілберт та С. Губар у своїй книзі "Божевільна на горищі" (The Madwoman in the Attic, 1979) намагаються простежити формування "жіночої літератури" як реакції на обмеження у створенні літературних творів з боку чоловіків. Беручи за основу літературу XIX ст., дослідниці стверджують, що в той час авторство літературного твору мислилося як суто чоловіче заняття. Чоловік – Автор тексту, його Творець, Божевенне начало. Такий підхід вважали єдино правильним і через це жінки-письменниці мали складнощі при створенні літературних текстів: "І патріархат, і його тексти підпорядковують та обмежують жінок ще задовго до того, як жінка намагається зазіхнути на те перо, чіпати яке їй категорично заборонено" [11, с. 13].

Відповідно до цього, можна вважати, що образ жінки є також створеним чоловіком, і все, що може і має робити жінка, це підпорядковуватися цьому образу. Але проблемою видається те, що жіночий образ, створений чоловіком-письменником, дуалістичний. З одного боку, жінка змальовується як свята, з іншого – як демон [5, с. 85–86].

Жінка, як свята, має відповідати трьом основним вимогам: пасивність, покірність та самозречення. На думку дослідниць, самозречення – це те саме, що життя без історії, тобто смерть ще при житті [5, с. 85]. Жінка, як демон, – це жінка, яка має власну думку, яка висловлює її, жінка, яка відмовляється жити без історії і взагалі не підпорядковується патріархальним поглядам [5, с. 86]. Зрозуміло, що саме така особистість виступає в ролі жінки-письменниці в концепції С. Гілберт та С. Губар.

На думку дослідниць, сполучною ланкою між такими жінками є "особлива жіноча сила", але ця сила має користуватися обхідним шляхом, щоб виразити себе та протиставити патріархальному устрою: "Від Джейн Остін та Мері Шеллі до Емілії Бронте та Емілі Дікінсон жінки створювали літературні твори за принципом палімпсесту. Це твори, чие зовнішнє оформлення приховує більш глибинні, менш доступні рівні сенсу. Таким чином, письменниці вирішили проблему – досягли істинно жіночої влади в літературі, пристосувались до патріархальних літературних канонів, одночасно руйнуючи їх" [11, с. 73].

Тож, як бачимо, такий дуалістичний характер жіночої творчості призводить до виникнення постійної внутрішньої напруги, яка перетворює жінку-письменницю на "божевільну", і вся література, написана жінками, набуває рис "божевільності".

Висновки. Виникнення й розвиток фемінізму призводить до формування феміністичної літературної критики, одним з об'єктів якої із часом стає "жіноча література". Цей феномен можна визначити як сукупність творів, написаних жінками-письменницями, що є синонімічним поняттям "жіночий літературний канон".

Деякі дослідниці вважають, що жінок-письменниць об'єднує в одну групу так звана "жіноча уява" (П.М. Спекс) – притаманне жіночій психіці специфічне інтерпретування дійсності, що відрізняється від чоловічого. З іншого боку, дослідники схильні вважати, що жінок зближують не лише спільні риси їхнього мислення, а й спільні риси їхньої творчості, так зване "жіноче авторство" (Е. Моерс). Інші ж учені відкидають припущення, що жінки пишуть однаковим стилем і говорять про спільну історію розвитку – так звану "жіночу літературну традицію" (Е. Шовалтер).

Дослідники вважають неможливим теоретичне обґрунтування засад "жіночої літератури" в межах існуючої феміністичної літературної критики, адже її теорія націлена на аналіз суто чоловічих творів. Саме тому Е. Шовалтер вводить поняття "гінокритика" – розділ феміністичної літературної критики, що вивчає суто літературу, написану жінками. Дослідниця аргументує необхідність вивчення "жіночої літератури" в межах стандартних курсів з історії літератури, створення окремих курсів для вивчення суто жіночої літератури.

Список використаної літератури

1. Брандт Г.А. Философская антропология феминизма. Природа женщины / Г.А. Брандт. – СПб. : Алетейя, 2006. – 160 с.
2. Варій М.І. Загальна психологія : навч. посіб. / М.І. Варій. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 968 с.
3. Жеребкина И. Субъективность и гендер: гендерная теория субъекта в современной философской антропологии : учеб. пособ. / И. Жеребкина. – СПб. : Алтея, 2007. – 312 с.
4. Мілет К. Сексуальна політика / К. Мілет ; [пер. з англ. У. Потятиник, П. Тарашук]. – К. : Основи, 1998. – 619 с.
5. Мой Т. Сексуальна текстуальна політика / Т. Мой. – М. : Прогресс – Традиция, 2004. – 238 с.
6. Романюк А.С. Історія західних політичних вчень. Політичні доктрини XX – поч. XXI ст. [Електронний ресурс] / А.С. Романюк. – К. : Знання, 2011. – 255 с. – Режим доступу до книги: http://pidruchniki.ws/13340203/politekonomiya/politichni_doktrini_feminizmu#705.

7. Фридан Б. Загадка женственности / Б. Фридан ; [пер. с англ. О.А. Ворониной]. – М. : Прогресс : Литера, 1994. – 494 с.
8. Шовлтер Е. Феміністична критика у пущі / Е. Шовлтер // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Л. : Літопис, 1996. – С. 680–699.
9. Carr H. A history of women's writing / H. Carr // A History of Feminist Literary Criticism / [ed. by G. Plain and S. Sellers]. – N. Y. : Cambridge University Press, 2007. – P. 120–135.
10. Firestone S. The Dialectic of Sex: The Case for Feminist Revolution / S. Firestone. – N. Y. : Farrar, Straus and Giroux, 2003. – 216 p.
11. Gilbert S.M. The Madwoman in the Attic: The Woman Writer and the Nineteenth Century Literary Imagination / S.M. Gilbert, S. Gubar. – New Haven : Yale University Press, 2000. – 719 p.
12. Greer G. The Female Eunuch / G. Greer. – L. : Paladin, 1971. – 354 p.
13. Grosz E.A. Sexual signatures: Feminism after the death of the author / E.A. Grosz // Space, time and perversion: essays on the politics of bodies. – N. Y. : Routledge, 1995. – P. 9–24.
14. Moers E. Literary women / E. Moers. – N. Y. : Doubleday, 1976. – 336 p.
15. Showalter E. A Literature of Their Own: British Women Novelists from Brontë to Lessing / E. Showalter. – Princeton : Princeton University Press, 1999. – 347 p.
16. Showalter E. Twenty Years On: A Literature of Their Own Revisited / E. Showalter // Novel. A Forum Fiction. – 1998. – Vol. 3. – № 3. – P. 399 – 413.
17. Showalter E. Women and the Literary Curriculum / E. Showalter // College English. – Vol. 32. – № 8. – P. 855–862.

Стаття надійшла до редакції 03.06.2013.

Белоцерковец А.Ю. “Женская литература” как объект феминистической литературной критики

В статье речь идет о понятии “женской литературы” и его месте в феминистической литературной критике.

Ключевые слова: женская литература, феминизм, феминистическая литературная критика, женщина-писатель, женское воображение, женское авторство, женская литературная традиция.

Bilotserkovets A. “Women’s writing” as an object of feminist literary criticism

This article deals with the notion of “women’s literature” and its place in the feminist literary criticism. Its purpose is to show what place this phenomenon occupies in the feminist literary criticism. The short history of the feminist ideological movement is given in the article. Most attention is paid to the second stage of the feminist movement, called second-wave feminism. It is noted that, the second-wave feminist gave birth to feminist literary criticism. This generation of feminists severely criticized the patriarchal system in general and tried thus to eliminate the existing discrimination. The basic theoretical feminist manifests of this period were works of Germaine Greer (“The Female Eunuch”, 1970), Betty Friedan (“The Feminine Mystique”, 1963), Kate Millett (“Sexual Politics”, 1970), Shulamith Firestone (“The Dialectic of Sex”, 1970).

Further development of such interest in literature written by women, has led to a change in feminist literary criticism. The attention shifted from attempts to find the expressions of women’s suppression in texts on the question of woman as the author of a literary work. In this respect the author views the basic conceptions of Patricia Meyers Speks (“The Female Imagination”, 1975), Ellen Moers (“Literary Women”, 1976), Elaine Showalter (“A Literature of their own”, 1977; “Toward a Feminist Poetics”, 1979; “Feminist Criticism in the Wilderness”, 1981), Sandra Gilbert and Susan Gubar (“The Madwoman in the Attic”, 1979).

The author also deals with the notions of “female imagination”, which is the ability of female psych to interpret reality and is different of male. The author also analyse the issue of “female authorship” (set of features unique to the literature written by women) and “female literary tradition” (the subculture, whose development led to the emergence of “female literature”).

Key words: women’s writing, feminism, feminist literary criticism, woman-writer, women’s imagination, women’s authorship, women’s literary tradition.